

Τίτλος Μαθήματος	Ευρωπαϊκές Πολιτικές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων				
Κωδικός Μαθήματος	ADE201				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	2 ^ο ή 3 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ. Πέτρος Γουγουλάκης Δρ. Νικολέττα Ιωάννου				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	/	Εργαστήρια / εβδομάδα	/
Στόχος Μαθήματος	<p>Στόχος του Μαθήματος είναι η εμβάθυνση σε πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που αφορούν στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με σημαντικές πολιτικές, προτεραιότητες, θεσμικά κείμενα, ανακοινώσεις, αποφάσεις και συστάσεις της ΕΕ οι οποίες προωθούν την Εκπαίδευση Ενηλίκων, τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε επίπεδο Κρατών Μελών (κυρίως από το 1990 μέχρι σήμερα). Επίσης, θα επιδιωχθεί η κατανόηση της εφαρμογής των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και των κοινοτικών πρωτοβουλιών για τους ανθρώπινους πόρους και θα αναζητηθούν οι παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην ενίσχυση της Εκπαίδευσης ενηλίκων και της αύξησης της συμμετοχής των ενηλίκων στην Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, τόσο σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Θα επιδιωχθεί επίσης μια κριτική θεώρηση των ευρωπαϊκών πολιτικών στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα και θα γίνει διερεύνηση του αντίκτυπου αυτού στις πολιτικές της Κύπρου στον τομέα αυτό (τόσο από την άποψη των κοινωνικών όσο και των οικονομικών επιπτώσεων).</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Μετά το πέρας των μαθημάτων, οι φοιτητές θα πρέπει να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν τις πολιτικές της Ε.Ε. για την Εκπαίδευση Ενηλίκων. • Συνοψίζουν τις βασικές προτεραιότητες της ΕΕ σε θέματα 				

Εκπαίδευσης Ενηλίκων (διαχείριση, ευελιξία, πρόσβαση, ποιότητα)
Επισημαίνουν σημαντικά ορόσημα της εξέλιξης της Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε ευρωπαϊκό επίπεδο

- Διαχωρίζουν εννοιολογικά βασικούς όρους όπως Διά Βίου Μάθηση, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
- Συνοψίζουν βασικές ευρωπαϊκές Ανακοινώσεις, Ψηφίσματα και Συστάσεις αναφορικά με την Εκπαίδευση Ενηλίκων (π.χ. Communication from the Commission 2006 'It is never too late to learn', Communication from the Commission 2007 'It is always good time to learn', Council Resolution on a renewed European agenda for adult learning 2011, Council Recommendation of 20 December 2012 on the validation of non-formal and informal learning)
- Εντοπίζουν καλές πρακτικές των Κρατών Μελών της ΕΕ που προωθούν την Εκπαίδευση Ενηλίκων σε διάφορους τομείς, με βάση τις εθνικές προτεραιότητες και πολιτικές (σε συνάφεια με τις ευρωπαϊκές).
- Διακρίνουν τους βασικούς οργανισμούς και υπηρεσίες υποστήριξης της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην Ε.Ε. καθώς και τις βασικές αρχές χρηματοδότησης
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών πολιτικών στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (π.χ. σε σχέση με τον αντίκτυπό τους στον ενήλικο πληθυσμό ή τον αντίκτυπό τους στις εθνικές πολιτικές)
- Εισηγούνται τρόπους βελτίωσης των εθνικών πολιτικών στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (π.χ. ενίσχυσης της συμμετοχής ευάλωτων ομάδων πληθυσμού στην Εκπαίδευση και την Κατάρτιση, όπως μετανάστες, άτομα που έχουν εγκαταλείψει πρόωρα το σχολείο, ενήλικες με χαμηλές βασικές δεξιότητες)
- Εντοπίζουν τις βασικές προκλήσεις της Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και να εισηγούνται τρόπους αντιμετώπισής τους
- Κατανοούν τα βασικά εργαλεία υποστήριξης των πολιτικών της Εκπαίδευσης Ενηλίκων από την Ε.Ε.
- Αναλύουν τον τρόπο με τον οποίο οι ευρωπαϊκές πολιτικές συμβάλουν στην προώθηση μεταρρυθμίσεων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν ενισχυτικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προώθηση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. Δίκτυο Ευρυδίκη) • Αναλύουν τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών και πανευρωπαϊκών εκθέσεων για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (π.χ. έρευνα PIAAC) • Αντιλαμβάνονται τους λόγους της πολυπλοκότητας των πολιτικών της ΕΕ για την εκπαίδευση ενηλίκων (π.χ. λόγω της πολυπλοκότητας του πεδίου). • Διερευνούν κατά πόσον οι βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων προωθούνται και αναπτύσσονται μέσα από τις ευρωπαϊκές πολιτικές • Συσχετίζουν και να συγκρίνουν το έργο της ΕΕ για την Εκπαίδευση Ενηλίκων με άλλους διεθνείς οργανισμούς όπως για παράδειγμα την UNESCO • Προσδιορίζουν τα οφέλη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο (απασχολησιμότητα, ανταγωνιστικότητα, κοινωνική ένταξη, ενεργό συμμετοχή στα κοινά και προσωπική εξέλιξη) • Παρουσιάζουν τα ψηφιακά εργαλεία της ΕΕ για την προώθηση της Διά Βίου Μάθησης (π.χ. Πλατφόρμα EPALE) • Κατανοούν την κοινωνικο-οικονομική λειτουργία της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στο εθνικό και Ευρωπαϊκό πλαίσιο • Κωδικοποιούν τις εκάστοτε εμφάσεις της ΕΕ για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (π.χ. βασικές δεξιότητες ενηλίκων, μάθηση στον χώρο εργασίας, διασφάλιση ποιότητας, διά βίου καθοδήγηση) • Αξιολογούν εθνικές πολιτικές/στρατηγικές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων σε σχέση με τις ευρωπαϊκές • Εισηγούνται τρόπους βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των πολιτικών για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (π.χ. σε σχέση με αυτούς που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη συμμετοχής) 		
Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Η Εκπαίδευση Ενηλίκων έχει αποκτήσει πρωτεύοντα ρόλο στις προτεραιότητες των πολιτικών της Ε.Ε. Με την εμφάνιση της οικονομικής</p>		

	<p>κρίσης πρόβαλε επιτακτικά η ανάγκη στους πολίτες των χωρών της Ε.Ε. να αποκτήσουν εκείνες τις γνώσεις και δεξιότητες που είναι απαραίτητες, τόσο για να αξιοποιήσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την κοινωνία της γνώσης, όσο και για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που προκύπτουν μέσα από την κινητικότητα και την απασχόληση. Η Εκπαίδευση Ενηλίκων συμβάλλει καθοριστικά στην ενίσχυση της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας, της ενεργού συμμετοχής των ενηλίκων στα κοινά και της προσωπικής τους εξέλιξης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο παρουσιάζονται οι κατευθυντήριοι άξονες των πολιτικών και στρατηγικών της Ε.Ε. όσον αφορά την Εκπαίδευση Ενηλίκων. Επίσης αναφέρονται οι κύριοι ευρωπαϊκοί φορείς και υπηρεσίες που υποστηρίζουν την Εκπαίδευση Ενηλίκων, καθώς και τα εργαλεία και τα ψηφιακά μέσα, που ενισχύουν τις πολιτικές της Ε.Ε. στον τομέα αυτό. Γίνεται παρουσίαση των κοινοτικών πρωτοβουλιών και των ευρωπαϊκών προγραμμάτων που σχετίζονται με την Εκπαίδευση Ενηλίκων. Τέλος και αξιολογούνται οι υφιστάμενες πολιτικές της ΕΕ σε σχέση με τον αντίκτυπό τους σε εθνικό επίπεδο (προγράμματα και πρωτοβουλίες Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην Κύπρο).</p>
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Το μάθημα παραδίδεται στους φοιτητές με συμβατικά μέσα διδασκαλίας όπου τίθεται προβληματισμός, διεξάγεται συζήτηση και ανακαλύπτεται η γνώση. Η διάλεξη αναρτάται εκ των προτέρων στην πλατφόρμα του πανεπιστημίου όπως και κείμενα που αναμένεται να μελετηθούν πριν την έναρξη της συνάντησης από τους φοιτητές. Πολλές φορές στο μάθημα ζητείται η ομαδική εργασία, η παρουσίαση, η συζήτηση και ο κριτικός στοχασμός και αναστοχασμός.</p>

Βιβλιογραφία

Ελληνική

- Κούτρας Ν. (2014) «Ευρωπαϊκοί Θεσμοί και Πολιτικές για τη Δια βίου μάθηση», εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Σιπητάνου Α. (2014) «Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Δια βίου μάθηση», εκδ. Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Η πολιτική της ΕΕ στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων, http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning_el

Ξενόγλωσση

- Marcella, M. and Holford, J. (Eds.) (2014) *Adult Education Policy and the European Union Theoretical and Methodological Perspectives*, Sense Publishers: The Netherlands
- Zarifis, G. and Gravani, M. (2014) *Challenging the 'European Area of Lifelong Learning': a critical response after a decade of ongoing adjustments* Springer: Netherlands
- Riddell, S., Markowitsch, J. and Weedon, E. (Ed)(2012) *Lifelong Learning in Europe: Equity and Efficiency in the Balance*, The policy press: Bristol
- European Commission, Directorate General for Employment, Social Affairs and Inclusion (2015) *An in-depth analysis of adult learning policies and their effectiveness in Europe*, Luxembourg: Publications Office of the European Union
- European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. *Adult Education and Training in Europe: Programmes to Raise Achievement in Basic Skills*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Union (2015), *Improving Policy and Provision for Adult Learning in Europe Report of the Education and Training 2020 Working Group on Adult Learning 2014 – 2015*
- European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. *Adult Education and Training in Europe: Widening Access to Learning Opportunities*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Council Resolution on a renewed European agenda for adult learning (2011/C 372/01)
- Strategic partnership on Education and Training 2020
- European Commission (2013) *The Survey of Adult Skills (PIAAC): Implications for education and training policies in Europe*
- Badescu et al. (2011). *The distribution of adult training in European countries: evidences from recent surveys*. JRC scientific and technical report. Luxembourg: Publications Office.
- Cedefop, 2014. *Monitoring ECVET implementation strategies in Europe in 2013. Working paper*, No 22. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Commission of the European Communities (2009) *Consultation of the future "Europe 2020" Strategy. Commission Working Document*. Brussels: Directorate General Education and Culture.
- Commission of the European Communities (2010) *Lisbon strategy evaluation document. Commission Staff Working Document*. Brussels: SEC 114.
- Council of the European Union (2011). *Council resolution on a*

	<p>renewed European agenda for adult learning. <i>Official Journal of the European Union</i>, C 372, 20.12.2011, pp. 1-6.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ European Commission, 2013. <i>Developing the Adult Education Sector. Lot 3: Opening Higher Education to Adults. Contract EAC 2012-0074. Final Report.</i> Publications Office of the European Union. □ European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. <i>Adult Education and Training in Europe: Programmes to Raise Achievement in Basic Skills. 35 system descriptions. Background document to the report Adult Education and Training in Europe: Widening Access to Learning Opportunities.</i> [pdf] Available at: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php [Accessed 10 February 2015]. • LeNoue, Hall, Eighmy (2011) «Adult Education and the Social Media Revolution». <i>Adult Learning</i>, 22: 4-12 • Borkowsky, A. (2013), “Monitoring Adult Learning Policies: A Theoretical Framework and Indicators”, OECD Education Working Papers, No. 88, OECD Publishing.(link is external) □ Cedefop (2014) Policy handbook: Access to and participation in continuous vocational education and training (CVET) in Europe □ European Commission (2013) Developing the adult learning sector: Quality in the Adult Learning Sector □ European Commission (2013) Education and Training in Europe 2020: Responses from the EU Member States □ European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. <i>Adult Education and Training in Europe: Widening Access to Learning Opportunities.</i> Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. • Public Policy and Management Institute (PPMI), 2010. Assessment of the impact of ongoing reforms in education and training on adult learning – first phase. Final report for the European Commission.(link is external) □ Research voor Beleid (2011) Impact of ongoing reforms in education and training on the adult learning sector(link is external) Adult Learning policy tool (on EPAL https://ec.europa.eu/epale/en/policy-tool)
Αξιολόγηση	<p>Ο τρόπος αξιολόγησης της Θεματικής Ενότητας συνίσταται σε</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 γραπτές εργασίες 40% <ul style="list-style-type: none"> - γραπτή εργασία 1 (20% από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας) - γραπτή εργασία 2 (20% από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας) • 1 γραπτή τελική εξέταση (60% από το σύνολο της γενικής βαθμολογίας)
Γλώσσα	Ελληνική